

Пропозиції
Міністерства освіти і науки України
до проєкту Закону України
«Про внесення змін до деяких законодавчих актів України
щодо професійного навчання»
(реєстр. № 12129-1 від 31.10.2024, н. д. Третьякова Г.)
(перше читання)

Міністерство освіти і науки України в межах компетенції надає такі пропозиції та зауваження до тексту законопроекту.

Зокрема, у частині передбачених проєктом Закону змін до статті 7 Закону України «Про загальнообов'язкове державне соціальне страхування на випадок безробіття» пропонуємо абзац двадцять другий підпункту 2 пункту 1 розділу I законопроекту викласти в такій редакції:

«перепідготовка за робітничою професією; підготовка на другому (магістерському) рівні на основі здобутого ступеня бакалавра або магістра з іншої спеціальності; здобуття освіти за іншою спеціальністю; здобуття освіти на наступному рівні, за винятком третього освітньо-наукового або освітньо-творчого рівня вищої освіти; спеціалізації та підвищення кваліфікації відповідно до статті 30 Закону України «Про зайнятість населення», що сприяє розширенню професійних можливостей, адаптації до нових умов ринку праці та підвищенню шансів на працевлаштування;».

Крім того, проєктом Закону встановлюється, що «закупка послуг з професійної підготовки або перепідготовки, підвищення кваліфікації відбувається відповідно до Державних стандартів надання освітніх послуг».

Варто зазначити, що у законодавстві України, що діє в сфері освіти, відсутнє таке поняття, як «державні стандарти надання освітніх послуг».

Водночас згідно зі статтею 43 Закону України «Про освіту» освітня діяльність провадиться на підставі ліцензії, що видається органом ліцензування відповідно до законодавства. Ліцензійні умови провадження освітньої діяльності, затверджені постановою Кабінету Міністрів України від 30.12.2015 № 1187 (в редакції постанови Кабінету Міністрів України від 24.03.2021 № 365), визначаються окремо для кожного рівня освіти.

До того ж частиною першою статті 10 Закону України «Про вищу освіту» встановлено, що стандарт вищої освіти – це сукупність вимог до освітніх програм вищої освіти, які є спільними для всіх освітніх програм у межах певного рівня вищої освіти та спеціальності. Відповідно до статті 1 Закону України «Про фахову передвищу освіту» стандартом фахової

МОН № 1/138-П-24 від 19.11.2024

Підписав: Лісовий Оксен Васильович

Сертифікат: 3FAA9288358EC00304000000ED323600C71DB500

Дійсний: з 22.03.2023 0:00:00 по 21.03.2025 23:59:59

передвищої освіти є сукупність вимог до освітньо-професійних програм фахової передвищої освіти, які є спільними для всіх освітньо-професійних програм у межах певної спеціальності. Стаття 32 Закону України «Про професійну (професійно-технічну) освіту» визначає, що державний стандарт професійної (професійно-технічної) освіти – це сукупність державних вимог до змісту професійної (професійно-технічної) освіти, рівня кваліфікації випускника закладу професійної (професійно-технічної) освіти та освітнього рівня вступників.

Ураховуючи наведене, абзац тридцять другий підпункту 2 пункту 1 розділу I законопроекту потребує доопрацювання.

Стосовно внесення змін до Закону України «Про зайнятість населення» пропонуємо:

підпункт 1 пункту 2 розділу I проекту Закону викласти в такій редакції:

«1) у частині першій статті 8 після слова «шляхом» слово «первинної» виключити, після слова «підвищення» додати слово «професійної»»;

абзац третій підпункту 3 пункту 2 розділу I законопроекту викласти в такій редакції:

«1. Окремі категорії громадян мають право один раз протягом життя пройти навчання шляхом перепідготовки за робітничою професією, підготовки на другому (магістерському) рівні на основі здобутого ступеня бакалавра або магістра з іншої спеціальності; здобуття освіти на наступному рівні (крім третього (освітньо-наукового або освітньо-творчого) рівня вищої освіти), спеціалізації чи підвищення кваліфікації.».

Крім того, пунктом 3 розділу II «Прикінцеві положення» проекту Закону доручається центральному органу виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну політику у сферах освіти і науки, наукової, науково-технічної діяльності, інноваційної діяльності в зазначених сферах, трансферу (передачі) технологій, прийняти відповідні нормативно-правові акти, зокрема «протягом шести місяців з дня набрання чинності цього Закону розробити Державні стандарти надання освітніх послуг».

Потрібно зауважити, що відповідно до законодавства України, що діє у сфері освіти, МОН визначено основним розробником освітніх стандартів, зокрема стандартів фахової передвищої та вищої освіти (далі – Стандарти).

Стандарти розробляються за спеціальностями згідно з переліком галузей знань і спеціальностей, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої та фахової передвищої освіти, затвердженим постановою Кабінету Міністрів України від 29.04.2015 № 266 (в редакції постанови Кабінету

Міністрів України від 30.08.2024 № 1021), науково-методичними комісіями (підкомісіями) (далі – НМК) секторів фахової передвищої та вищої освіти Науково-методичної ради МОН.

Персональний склад НМК формується виключно на конкурсній основі строком на три роки. Наразі строк повноважень членів НМК попереднього скликання завершився. МОН оголошено конкурсний відбір до складу НМК сектору вищої освіти. Отже, робота над новими стандартами вищої освіти за спеціальностями, визначеними постановою Кабінету Міністрів України, розпочнеться після затвердження нового складу НМК та проведення відповідних тренінгів з членами НМК.

З огляду на викладене пропонуємо абзац шостий пункту 3 розділу II «Прикінцеві положення» законопроекту виключити, оскільки встановлення строків розроблення освітніх стандартів є недоцільним, а поняття «Державні стандарти надання освітніх послуг» є некоректним.

Міністр освіти і науки України

Оксен ЛІСОВИЙ